

I CRÓNICAS

(Nüxíraxüxü i popera i wenaxarü ãëxgacügüchigaxü ümatüxü)

.....

Cháu rü nanegü rü daigu nayue

10 ¹Rü nüma ga Piritéutanüxügü rü Iraéanecüãxgüçax ínayaxüãchi. Rü mǎxpúne ga Yibóagu nügü nadai. Rü muxüma ga Iraéanecüãxgü yexma nayue rü yemaçax Piritéutanüxügüchaxwa nibuxmü. ²Rü yexguma ga nüma ga Piritéutanüxügü rü Chaúwe rü nanegüwe nangëgü, rü nanadai ga Chaú nanegü ga Yonatáu rü Abinadá rü Maquichúa. ³Rü yemawena rü Chaúçax nibuxmü rü yema würamaxã ixāxnexü rü Chaúmaxã namexchinügü rü poraäcü nanapixëëgü. ⁴Rü yexguma ga nüma ga Chaú rü yema norü poxüruüxü ñanagürü: —iNayaxu i ngëma curü tara rü ngëmamaxã choxü nacaná! Erü tama chanaxwaxe i choxü ngüxü ningexëëgü i yea duüxügü i tama Tupanaaxü yaxôgüxü —ñanagürü. Natürü nüma ga guma norü poxüruxü rü tama nanacanápacütüüchaü yerü namuü. Rü yexguma ga nüma ga Chaú rü nanayaxu ga norü tara rü nümatama

nagu nügü nanguxëë. ⁵Rü nüma ga guma norü poxüruxü rü nüxü nadau ga nax nayuxü ga Chaú rü yemaçax ga nüma rü ta nügütama norü taragu nügü nanguxëë rü nayu. ⁶Rü yemaacü nixi ga nayuxü ga Chaú rü nanegü rü guxüma ga natanüxügü. ⁷Rü guxüma ga yema togü ga Iraéanecüãx ga guma mǎxpúnearü tuächigu ipeaxü, rü yexguma nüxü nadaugügu ga nax yabuxmüxü ga Chaúarü churaragü rü marü nax nayuxü ga Chaú rü nanegü, rü yexguma ga nüma ga yexma ächiügüxü rü ínachoxü nawa ga guma ñanegü rü nüma rü ta nibuxmü. Rü nüma ga Piritéutanüxügü rü yéma nangugü rü yexma naxächiügü nagu ga guma ñanegü. ⁸Rü yexguma nügü nadaixgu wenaxarü moxüäcü rü nüma ga Piritéutanüxügü rü yema nügü ínadaixüwa naxi nax tüxü yadexenegüxüçax ga guxema yuexe. Rü yexma Chaúxü rü nanegüxü nayangaugü ga yexma yuexü nagu ga guma mǎxpúne ga Yibóa. ⁹Rü nüma ga Piritéutanüxügü rü Chaúxü ínacuxüxüne

rü nanade ga naxne. Rü nayadaerugü rü nayangegü ga naeru rü naxnegü. Rü ñuxüchi guxüma ga Piritéutanüxügüarü ñanegüwa norü tupanachicünaḡpatawa duüxügümaxã nüxü nixugüetanü ga nachiga ga marü nax nayuxü. ¹⁰Rü ñuxüchi ga guma naxnegü, rü nüma ga Piritéutanüxügü rü norü tupanagüchicünaḡpataxügu nayanu. Rü yema naeru rü norü tupana ga Dagóüarü tupaucaarü iḡtapüxgu nayacho. ¹¹⁻¹²Rü guxüma ga yema Iraéanecüḡxgü ga ñane ga Yabécüḡx ga Garaáxanewa yexmane, rü yexguma nüxü nacuḡxgügu ga yema Piritéutanüxügü Chaúmaxã ügüxü, rü guxüma ga yema yatügü ga tama muüewaxexü rü wüxigu nügümaxã nagu narüxínü nax yadeaxüḡx ga yema Chaúxüne rü nanegüxüne. Rü Yabéwa nanana. Rü yexma nixí ga nataḡxgüaxü ga yema naxünegü natüügu ga wüxi ga castaña. Rü yemawena 7 ga ngunexü naxauree. ¹³⁻¹⁴Rü yemaacü nixí ga nayuxü ga Chaú nagagu ga yema chixexü ga naxüxü. Yerü nüma ga Chaú rü tama Tupanaga naxínü rü ñuxüchi yuüxü ga éxügüxüxü cuáxüna nayaca. Rü tama nüxna naca ga Tupana. Rü yemagagu nixí ga nüma ga Tupana ga nayuxéēaxü rü Ichaí nane ga Dabíxü naxunetaxü nax nüma Iraéanecüḡxgüarü ãḡxgacü yixíxüḡx.

Dabíxü naxunetagü nax

Iraéanecüḡxgüarü ãḡxgacü yixíxüḡx

11 ¹Rü guxüma ga Iraéanecüḡxgüarü ãḡxgacügü rü nangutaquexegü rü ñane ga Ebróüwa naxí rü Dabímaxã narüdexagü. Rü

Dabíxü ñanagürügü: —Toma rü cutanüxütama tixígü. ²Natürü woo yexguma tórü ãḡxgacü yixíxgu ga Chaú, natürü cuma nixí ga tórü churaragümaxã icucuáxü ga yexguma tórü uanügümaxã nügü nadaixgu. Rü ñuxmachi nüma ya Cori ya curü Tupana rü cumaxã inaxuneta nax cuma yixíxü i tomaxã icucuáxü nax torü ãḡxgacü quixíxüḡx —ñanagürügü. ³Rü yexguma ga nüma ga Dabí rü Cori ya Tupanapexewa natanüxüga naxínü. Rü nümagü rü Dabíxü chíxümaxã nabaerugü nax Iraéanecüḡxgüarü ãḡxgacü yixíxüḡx. Yerü yemaacü nixí ga Tupana ga Chamuémaxã nüxü yaxuxü.

Dabí rü nanapu ga yema norü uanügüarü dauxütaechica ga maḡpüne ga Chióüwa yexmaxü

⁴Dabí rü guxüma ga yema Iraéanecüḡxgüarü ãḡxgacügü rü Yerucharéüwa naxí. Rü guma ñane rü Yebúgu nixí ga naéga ga noxri yerü yema naanegu nixí ga naxächüügüxü ga Yebútanüxügü. ⁵Natürü nüma ga yema Yebútanüxügü rü Dabína nanachuxgü rü ñanagürügü: —Cuma rü taxuacüma nuxã cuxücu —ñanagürügü. Natürü nüma ga Dabí rü nanapu ga yema dauxütaechica ga maḡpüne ga Chióüwa yexmaxü. Rü yexguma marü napuāguwena rü nügügu nanaxüéga. Rü ñuxma rü Dabíarü ñane nixí i naéga. ⁶Rü naxüpa ga nax napuāxü ga yema nachica rü nüma ga Dabí rü ñanagürü: —Rü yíxema tüxíra naxḡx íyagoöchixe i ngéma Yebútanüxügü rü yíxema tá tixí ya chorü churaragüarü ãḡxgacüxü tüxü

chaxunetaxe —ñanagürü. Rü Yoá ga Charabía nane nixí ga nüxfra Yebútanüxügüçax íyagoöchicü rü gumaxü naxuneta ga Dabí nax norü churaragüarü âëxgacü yixíxüçax. ⁷Rü yemawena ga nüma ga Dabí rü yema dauxütaechicagu naxächíü, rü yemacax nixí ga Dabíarü Ìanemaxâ naxugüâxü.

⁸Rü nüma ga Dabí rü nayaxüama ga guma ìane naciwawa ga yema dauxütaechica. Rü yoxni ga Yoá rü nayamexëxë ga guma naigü ga Yerucharéüarü ígü ga nagu ínapogüexüwa. ⁹Rü yemaacü ga Dabí rü guxüwama nanguchiga nax naporaxüchixü. Rü nüma ya Cori ya Tupana ya guxâétüwa ngëxmacü rü naxütawa nayexma.

.....

Dabí rü nagu narüxínü nax Yerucharéüwa nangeaxü ga yema baú ga Tupanaarü mugü nawa yexmaxü

13 ¹Rü nüma ga Dabí rü nangutaquëxe namaxâ ga yema norü churaragüerugü rü capitáügu nax norü ucuxëgüçax ínacaxaxüçax. ²⁻³Rü yemawena rü guxüma ga yema Iraéanecüâxgü ga yexma ngutaquëxegüxüxü ñanagürü: —Ngëxgumachi perü me yixíxgu i pemax rü nüma ya Cori ya Tupana rü tüxü natauxchaxëëägu, rü name nixí i naxçax tangema i guxüma i tatanüxügü i Iraéanewa ngëxmagüxü rü chacherdótegü rü Lebítanüxügü i norü ìanewa rü norü naanewa ngëxmagüxü. ⁴Rü ngíxâ nüxna taxu nax nümagü rü ta tüxü nangüxëëgüxüçax, nax nua nangegüxü i ngëma baú i Tupanaarü

mugü nagu ixüucuchixü! Yerü yexguma Chaú âëxgacü ixíxgucürüwa rü nüxü itarüngümae ga yema baú —ñanagürü. ⁴Rü guxüma ga yema duüxügü rü norü me nixí nax yemaacü naxügüâxü. Yerü yema ore ga Dabí nüxü ixuxü rü naxçax rü name.

.....

Dabí rü Lebítanüxügüxü namu nax Yerucharéüwa nangegüaxüçax ga yema baú ga Tupanaarü mugüchixü

15 ¹Rü nüma ga Dabí rü duüxügüxü namu nax yema nüma ínaxâpataxügu náí ya napatagü yexma nüxü naxügüxüçax. Rü yexgumarüxü ta nanamu nax naxügüaxüçax ga wüxi ga yexwacaxüne ga ípata ga naxchirunaxçax nax yéma nayexmaxüçax ga yema baú ga Tupanaarü mugüchixü. ²Rü yexguma ga nüma ga Dabí rü ñaa ore inaxü rü ñanagürü: “Rü ngëxguma ngëxwacaxüne ya napatawa penangexgu i ngëma baú i Tupanaarü mugü nagu ixüucuchixü rü Lebítanüxüxicatátama nixí i ngëma yangegüxü. Erü nümagü nixí i woetama Tupana nüxü unetaxü nax guxügutáma ngëma puracü naxügüxüçax”, ñanagürü. ³Rü ñuxüchi nüma ga Dabí rü Yerucharéügu nanangutaquëxexëxë ga guxüma ga Iraéanecüâxgü nax yemaacü yexwacaxüne ga napatawa nangegüaxüçax ga yema baú ga Tupanaarü mugü nagu úxü.

.....

16 ¹Rü yema baú ga Tupanaarü mugü nagu úxü rü nawa nanangegü ga guma ípata ga

naxchirunaxçax ga Dabí woetama yemaçax üxüne. Rü ñuxüchi nüma ga Dabí rü chacherdótegüxü namu nax yéma Tupanapexewa ínaguaxüçax ga âmaregü ga naxünagü rü pumáragü ga duüxügü yéma naxü nax Tupanaxü namaxã nangüxmüxëëgüxüçax. ²Rü yexguma marü nüxü nachauegu nax Tupanacax âmare ínaguxü, rü nüma ga Dabí rü Tupanaégagu mexü norü duüxügümaxã naxuegu. ³Rü ñuxüchi ga Dabí rü guxüma ga Iraéanecüãxgü ga yatüxü rü ngexü rü tüxü nayanu ga wüxi ga paü rü naétü ga taxre ga to ga paü ga maixcuraxü.

.....

Wiyaeäcü Tupanana moxë naxã ga Dabí

⁷Rü yema ngunexügu nixí ga Dabí noxri Acháxü rü namücügüxü namuxü nax wiyaeäcü Tupanana moxë naxägüxü namaxã ga ñaa wiyae: ⁸“iMoxë nüxna pexágü ya Cori ya Tupana! iRü guxüwama nüxü pixuchiga! iRü guxüma i nachixüanecüãxgümaxã nüxü pixu i ngëma mexügü i pexçax naxüxü! ⁹iRü perü wiyaegümaxã nüxü picuaxüxügü! iRü pegümaxã nüxü pixu i ngëma taxü i mexügü i naxüxü! ¹⁰iRü pegü namaxã picuaxüxügü ya yimá üüneçü! Rü pema nax naxçax pedaugüxü irü petaãxëgü! ¹¹iRü naxçax pexí ya Cori ya Tupana rü norü poraçax pedaugü! iRü guxüguma norü ngüxëçax ípeca! ¹²⁻¹³iRü nüxna pecuaxächie ga yema mexügü ga taxügü ga norü poramaxã naxüxü rü ngëma norü mugü ga pemaxã nüxü yaxuxü, Pa Iraéanecüãxgü ya Acóbutaagü i Tupana Pexü Unetagüxex! ¹⁴Rü nüma nixí i Cori

ya tórü Tupana yixíxü. Rü nüma nixí i ñoma i naanemaxã inacuéxü. ¹⁵⁻¹⁷Rü woo 1,000 tücumü i duüxügü i ñoma i naanewa ngóexü ngupetügu rü nüma ya Tupana rü tagutáma nüxü inayarüngüma i norü uneta ga Abráümaxã nüxü yaxuxü rü Ichaámaxã inaxügaxü rü wenaxarü Acóbumaxã nüxü yaxuxü nax guxügutáma nüxü nangüxëëxü i nataagü i Iraétanüxügü.

¹⁸Rü yemaçax Acóbumaxã nüxü nixu rü ñanagürü nüxü: ‘Choma rü tá cuxna chanaxã i guxüma i ñaa Canaáüane nax guxügutáma cuxrü rü cutaagüarü yixíxüçax’, ñanagürü. ¹⁹⁻²²Rü nümagü ga tórü oxigü rü woo noxretama nixígü ga noxri rü toxnamanacüãx nixígü, rü woo ñuxre ga nachixüanegüwa nichopetüetanü rü ñuxre ga äëxgacügümexëwa íninguxüetanü nax ñaa naanewa nangugüxüçax, natürü nüma ga Tupana rü tama nanaxwaxe nax texé chixri namaxã icuáxü. Rü yemaçax yema äëxgacügü ga naxmexwa nayexmagüxümaxã nüxü nixu rü ñanagürü nüxü: ‘Rü tama chanaxwaxe i ngëma choma nüxü chaxunetaxü i duüxügü rü chixri namaxã ipecuax rü ngëma chorü orearü uruügü rü ngüxü nüxü pingexëëgü’, ñanagürü. ²³Pa Guxüma i Ñoma i Naanecüãx i Duüxügüx irü naxçax pewiyaegü ya Cori ya Tupana! iRü guxü i ngunexügügu penaxunagü nax nüma yixíxü i tüxü namaxëxëxü! ²⁴iRü guxüma i duüxügü i guxü i nachixüanegüwa ngëxmagüxümaxã nüxü pixuchiga nax nüma rü naxüünexü rü naxüãxü i muxüma i mexügü i norü poramaxã naxüxü! ²⁵Erü nüma ya Cori ya Tupana

rü guxãétüwa nangexma, rü ngẽmacax name nax nüxũicatama icuaxũügũxũ. Erü nüma rü naxãücumaxũchi rü guxũma i ngẽma tupanagnetagüétüwa nangexma. ²⁶Rü ngẽma togü i nachixũanegüarü tupanagü rü naxchicünaxãmare nixĩgü. Natürü nüma ya Cori ya Tupana nixĩ ga naxũxũ i guxũma i ngẽma dauxũwa nüxũ idauxũ. ²⁷Rü nüma ínangexmaxũwa rü poraãcü nangóone. Rü napatawa nangexma i pora rü taãxẽ. ²⁸Pa Guxũma i Nachixũanecüãxgũx irü nüxũ pixuchigagü rü nüma ya Tupana rü nüxicatama nixĩ nax aixcuma naporaxũ rü naxüünexũ! ²⁹iRü nüxũ pengechaxũgüãcuma nüxũ picuaxũxũgũ, erü nüma rü guxãétüwa nangexma! iRü naxũtawata penana i perü ãmaregü rü napata ya mexechinewa nüxũ picuaxũxũgũ! ³⁰Rü name nixĩ i guxũma i duũxũgü i ñoma i naanewa maxẽxũ rü napexewa namuũe. Erü nüma rü wüxitama ga namaxũgu nayaxũxẽxẽ ga ñoma ga naane nax tama ngẽma namaxũna yaxũgachixũcax. ³¹Rü name nixĩ i nataãxẽ i guxũma i ngẽma daxũguxũ i naanewa ngẽxmagũxũ rü ngẽma ñoma i naanewa ngẽxmagũxũ. iRü guxũ i nachixũanegüwa nüxũ pixu rü ñapegũgü: ‘Nüma ya Cori ya Tupana nixĩ i ãẽxgacü ya guxãétüwa ngẽxmacü yixĩxũ’, ñapegũgü! ³²Rü name nixĩ i norü taãxẽmaxã naxãüga i ngẽma már, rü naxãügatanü i guxũma i ngẽma nawa ngẽxmagũxũ. iRü nataãxẽ i ngẽma naanegü rü guxũma i nanetügü i nagu togũxũ! ³³Rü ngẽma naigü i naixnecüwa ngẽxmagũxũ rü name nixĩ i taãxẽãcü nicuxcu napexewa ya Cori ya Tupana ya

núma üxcü nax ñoma i naanemaxã inacuáxũcax. ³⁴iRü moxẽ nüxna pexã ya Cori ya Tupana! Erü nüma rü namecũmaxũchi rü ngẽma norü ngechaũ rü taguma nagux. ³⁵iRü ñapegü nüxũ: ‘Toxũ ínanguxũxẽxẽ, Pa Tupanax, Pa Torü Maxẽxẽeruxũ! iRü toxũ nade nax naxmexwa toxũ ícunguxũxẽxũcax i ngẽma togü i nachixũanegü nax ngẽmaãcü tanataxẽxũcax i cuéga i üünexũ rü taãxẽãcuma cuxũ ticuaxũüügũxũcax’, ñapegü nüxũ! ³⁶Rü guxũguma namecũmaxũchi ya yimá tórü Cori ya Tupana i yixema i Iraétanüxũgü”, nawiyaegü ga Achá rü namücügü. Rü guxũma ga duũxũgü rü nachonagütanü rü ñanagürügü: —Aixcuma ngẽmaãcü nixĩ —ñanagürügü. Rü yemaacü Cori ya Tupanaxũ nicuaxũxũgü.

Tupana rü Dabímaxã inaxuneta

17 ¹Rü yexguma marü napatawa nayexmagu ga Dabí rü Tupanaarü orearü uruxũ ga Natáũmaxã nidexa rü ñanagürü nüxũ: —Dücax, choma rü wüxi ya ípata ya ocaiwanaxcax íxixũnewa changexma. Natürü ngẽma baú i Tupanaarü mugü nawa ngẽxmaxũ rü wüxi ya ípata ya naxchirumarenaxcax íxixũnewa nangexma —ñanagürü. ²Rü nüma ga Natáũ rü nanangãxũ rü ñanagürü: —ÍEcü naxü i ngẽma nagu curüxinüxũ! Erü ngẽma nixĩ i Tupanaarü ngüchaũ —ñanagürü. ³Natürü yematama chütaxũgu rü nüma ga Tupana rü Natáũmaxã nidexa rü ñanagürü nüxũ: ⁴—ÍEcü yimá chorü duũ ya Dabíxũtawata naxũ rü namaxã nüxũ ixu rü choma ya

Cori ya Tupana rü marü ñacharügü nüxü: “Taxütáma cuma nixí i cunaxüxü ya yima ípata ya nawa tá changexmane! ⁵Rü yexguma Equítuanewa Perú oxigüxü íchangüxüxëxgucürüwa rü ñomamarema rü taguma wüxi ga ípata ga taxünewa chayexma. Rü igüxüne ga ípatawamare chiyexmachigü. ⁶Rü yexguma namaxá ichixüxgu ga yema chorü duüxügü rü nüxü chaxunetagüga ga norü ãëxgacügü, rü taguma wüxi ga yema Iraétanüxüarü ãëxgacüxü chamu nax chaüxcax naxügüaxüxcax ga wüxi ga ípata ya ocayiwamaxá äxtapüne”, ñacharügü nüxü. ⁷Rü ngëmacax i ñuxma rü inamaxá nüxü ixu ya yimá chorü duü ya Dabí rü chomax ya Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmacü nax chixíxü rü ñachagürü: “Choma rü cuxü íchamuxüchi ga carnérugüpíxüwa rü cuxü chayaxu nax marü tama carnérugüna cudadüxcax! Rü ñuxmax, rü chanaxwaxe nax cuma namaxá icucuáxü i ngëma chorü duüxügü i cutanüxügü i Iraéanecüäxgü. ⁸Rü choma rü marü cuxü íchixümücü ga ngextá cuma ícuxüxüwa rü marü chanadai ga guxüma ga curü uanügü ga cuxü imaxgüchaüxü. Rü marü cuxü chatachigaxëxë naxrüxü i ngëma yatügü i ñoma i naanewa itaégatanücüxü. ⁹⁻¹⁰Rü chorü duüxügü i Iraétanüxüxcax rü chanamexëxë ga wüxi ga naane. Rü yemawa nixí ga chanangugüxëxü nax norü naanegutama naxächíügüxüxcax i ngextá taxúema ínachixewexüwa rü bai i ngëma norü uanügü ga noxri chixri namaxá inacuaxgüxü ga yexguma Iraétanüxügüarü ãëxgacügü ga guxchaxüarü mexëëruügümexëwa

chanayexmagüxëëgurüxü. Rü choma rü tá chanaxäneexëxë i guxüma i curü uanügü. Rü ñuxma rü cumaxá chanaxuegu rü ngëma cutaagü rü tá nüxí Iraétanüxüarü ãëxgacü nixígü cuxrüxü i ñuxma ãëxgacü nax quixíxü. ¹¹Rü ngëxguma marü cuyuxguwena, rü choma rü tá nüxü chaxuneta i wüxi i cune nax nüxí ãëxgacü yixíxüxcax. ¹²Rü yimá ãëxgacü tá nixí ya naxüci ya chopata. Rü choma rü tá nüxü charüngüxë nax ngëma nataagü ya cune rü nüxí guxügutáma Iraétanüxüarü ãëxgacü yixígüxüxcax. ¹³Rü choma rü tá nanatü chixí rü nüma rü tá chaune nixí. Rü tagutáma nüxü charüxo nax nüxü changechaüxü, rü taxütáma nüxü chaxo yema ãëxgacü ga Chaüxü nax chaxoxürüxü. ¹⁴Rü yimá ãëxgacü ya choma nüxü chaxunetacü rü chorü duüxügümaxá tá inacuax rü tá Iraéanecüäxgümaxá inacuax i guxügutáma. Rü tagutáma ínanguxuchi nax ãëxgacü yixíxü” —ñanagürü ga Tupana.

.....

Dabí rü duüxügüxü nixugü

21 ¹Rü nüma ga Chataná rü Iraéanecüäxgümaxá nanu, rü yemacax Dabíaxëwa ínananguxëxë nax Iraéanecüäxgüxü yaxugüxüxcax. ²Rü nüma ga Dabí rü nanamu ga Yoá rü norü churaragüarü ãëxgacügü rü ñanagürü nüxü: —íËcü ipexíachi rü peyaxugü i ngëma Iraéanecüäxgü! Rü íane ya Bechébawa ipenaxügü nax peyaxugüxü rü ñuxmatáta Dáüarü íanewa nangu! iRü ngëmawena rü ñuxüchi nua penange i napane nax nüxü chacuáxüxcax nax ñuxre

yixixũ i norũ mu i ngẽma duũxũgũ!
 —ñanagürũ. ³Natürũ nüma ga Yoá rü
 nanangãxũ rü ñanagürũ: —Ngẽxgumachi
 Cori ya Tupana naxwãxegu ¿rũ taux
 ẽxna nüxũ natauxcha nax 100
 expũxcũna yamuxẽẽãxũ i norũ duũxũgũ?
 ¿Rü taux ẽxna guxũma i ngẽma duũxũgũ
 rü chi cuxmẽxwa nangexmagũxũ, Pa
 Ñẽxgacix? ¿Rü tũxcũ i cumax i
 cunaxwãxexũ nax tayaxugũxũ? ¿Rü
 ngẽmaãcü ẽxna chixexũgu
 cunayixẽẽchaũxũ i Iraéanecũãxgũ?
 —ñanagürũ. ⁴Natürũ nüma ga ãẽxgacũ
 rü nanamuama, rü düxwa nüma ga Yoá
 rü nanaxũ ga yema ãẽxgacũ namaxã
 nüxũ ixuxũ. Rü inaxũãchi rü guxũma ga
 Iraéanegu nixũgũ. Rü yemawena rü
 Yerucharéũcãx natãegu. ⁵Rü nüma ga
 Yoá rü Dabímaxã nüxũ nixu nax ñuxre
 yixixũ ga norũ mu ga yema yatũgũ ga
 marũ churarawa imexũ. Rü Iraéanewa rü
 1,100,000 wa nangu ga yema yatũgũ ga
 marũ nagu imexũ nax churara yixĩgũxũ,
 rü Yudáanewa rü 470,000 nixĩ. ⁶Natürũ
 tama nayaxugũ ga yema Lebítanũxũ rü
 Bẽyamítanũxũ yerũ nüma ga Yoá rü
 tama norũ me nixĩ ga yema ãẽxgacũ
 nüxũ üxẽẽxũ. ⁷Rü nüma ga Tupana rü
 tama norũ me nixĩ ga yema nax
 yaxugũxũ ga duũxũgũ, rü yemacãx yema
 Iraéanecũãxgũxũ napoxcu. ⁸Natürũ
 nüma ga Dabí rü Tupanamaxã nüxũ nixu
 ga yema norũ chixexũ rü ñanagürũ: —Rü
 aixcũma cupewa poraãcü chixexũ chaxũ.
 Natürũ cuxna chaca nax choxũ nüxũ
 curũngũmaxũcãx erũ wũxi i duũxũ i
 naechitamare maxũxũãcü íchanaxũ
 —ñanagürũ. ⁹Rü yexguma ga Cori ya
 Tupana rü Dabíarũ ucũxẽruxũ ga Gáxũ
 namu yerũ guma nixĩ ga Dabímaxã

Tupanaarũ orexũ ixucũ. Rü nüma ga
 Tupana rü Gáxũ ñanagürũ: ¹⁰—Íẽcü
 Dabíxũtawa naxũ rü namaxã nüxũ
 yarũxu i ñaa tomaepũx i poxcu nax nüxũ
 yaxuxũcãx rü ngexũrũxũ i ngẽma poxcu
 nixĩ i nanaxwãxexũ nax namaxã
 chanapoxcuexũ i Iraéanecũãxgũ!
 —ñanagürũ. ¹¹Rü nüma ga Gáx rü
 Dabíxũtawa naxũ rü ñanagürũ nüxũ:
 —Cori ya Tupana rü cumaxã nüxũ nixu i
 tomaepũx i poxcu nax cuma nüxũ
 quixuxũ rü ngexũrũxũ yixixũ i ngẽma
 cuma cunaxwãxexũ. ¹²Rü wũxi nixĩ nax
 tomaepũx ya taunecũ taiya ngẽxmaxũ i
 Iraéanewa. Rü to nixĩ nax tomaepũx ya
 tauemacũgu perũ uanũgũ pexũ daxĩxũ. Rü
 to nixĩ nax tomaepũx i ngunexũ Cori ya
 Tupana ínanguxẽẽxũ i daxaweane rü
 ngẽma norũ duũxũ i daxũcüãx rü
 poraãcü nachixexẽẽxũ i guxũma i
 Iraéanewa. Rü ñuxma rü chanaxwãxe
 nax chomaxã nüxũ quixuxũ rü
 ngexũrũxũ yixixũ i ngẽma cuma
 cunaxwãxexũ nax namaxã nüxũ
 chixuxũcãx ya yimá cuxũtawa choxũ
 mucũ —ñanagürũ. ¹³Rü nüma ga Dabí
 Gáxũ nangãxũ rü ñanagürũ: —Ñuxma rü
 taxũma i guxchaxũ chauétũ nangu. Rü
 chaũxcãx narũimemae nax
 Tupanamẽxẽgu changuxũ erũ nüma rü
 poraãcü nüxũ tangechaũtũmũxũ. Erũ
 tama chanaxwãxe nax tóru
 uanũgũmẽxẽgu iyixĩ —ñanagürũ. ¹⁴Rü
 yexguma ga nüma ga Cori ya Tupana rü
 Iraéanecũãxgũcãx yẽma nanamu ga
 daxaweane rü 70,000 ga Iraéanecũãxgũ
 nayue. ¹⁵Rü nüma ga Tupana rü yema
 daxaweanemaxã yẽma nanamu ga wũxi
 ga daxũcüãx ga norũ orearũ ngeruxũ nax
 yemamaxã Yerucharéũcüãxũ nadaxũcãx.

Natürü yexguma marü Yerucharéüwa nanguxchaügu nax duüxügüxü nadajüxü ga yema daxücüäx, rü nüma ga Cori ya Tupana rü nüxü nangechaütümüxü ga duüxügü rü yemaçax nüxna nachogü ga yema daxücüäx rü ñanagürü nüxü: —iRü marütama nax cunadajüxü! —ñanagürü nüxü. Rü nüma ga yema daxücüäx rü marü guma Yebütanüxü ga Orná trígu ípüxüwa nayexma ga yexguma Tupana nüxna chogügu. ¹⁶Rü nüma ga Dabí rü daxügu nadawenü, rü nüxü nadau ga yema daxücüäx ga Cori ya Tupanaarü orearü ngeruxü. Rü daxüguxü ga naane rü ñoma i naanearü ngäxümachatexewa nayexma namaxä ga norü tara ga naxchixüwa natúxuchixü. Rü Yerucharéüguama namaxä nabuenüchacixü. Rü yemaçax nüma ga Dabí rü guxüma ga yema Iraéaneciäxgüarü äëxgacügü rü témüxü ga naxchirugu ícuxgüxü rü ñaxtüanegu nanangücuchitanü rü yemaacü Tupanaxü nacaçaxü. ¹⁷Rü nüma ga Dabí rü Tupanaxü nacaçaxü rü ñanagürü: —Choma nixí ga chanamuxü ga nax yaxugüxü ga duüxügü. Rü choma nixí i chixexü chaxixü rü chanaxixü i pecádu. ¿Rü taxacürü chixexü naxüe i ñaa duüxügü rü ngëmacax cunadajüxü? Pa Corix, Pa Chorü Tupanax, cuxna chaca nax choxü rü chauxacügüxüwaxi nax cupoxcuxü, rü marütama nax cunadajüxü i duüxügü —ñanagürü.

**Dabí nanaxü ga wüxi
ga ämarearü guchicaxü**

¹⁸Rü yexguma ga nüma ga yema daxücüäx ga Tupanaarü orearü ngeruxü rü Gáxü namu nax Dabímaxä nüxü

yanaxuxüçax nax Tupanaçax wüxi ga ämarearü guchicaxü naxüxü nagu ga yema nachica ga Orná ga Yebütanüxü nawa trígu püxü. ¹⁹Rü yexguma ga nüma ga Dabí rü nanaxü ga yema Cori ya Tupanaégagu Gáx namaxä nüxü ixuxü. ²⁰Rü nüma ga Orná rü norü trígu ínapux. Rü yexguma nügiweama nadauxgu rü nüxü nadau ga yema daxücüäx ga Tupanaarü orearü ngeruxü. Natürü guma ägümücü ga nane ga namaxä yéma nayexmacü rü nibuxmü rü nicuxgü ga yexguma nüxü nadaugügu. ²¹Rü yexguma Dabí Ornáütawa nguxgu, rü nüma ga Orná rü Dabíxü nadawenü. Rü yexguma Dabíxü yacuaxächigu, rü nüma ga Orná rü ínaxüxü ga trígu ínapüxüwa rü Dabípexegu nanangücuchiächi. ²²Rü yexguma ga nüma ga Dabí rü ñanagürü nüxü: —iChoxna naxä i ñaa nachica i trígu nawa cupüxü nax ngëxma Cori ya Tupanaçax chanaxüxüçax i wüxi i ämarearü guchicaxü! iRü ngëma cunaxwaxexüxpüx choxü namaxä nataxe, rü tá cuxü chanaxütanü nax ngëmaäcü yaxügachixüçax i ngëma daxaweane i duüxügü namaxä yuexü! —ñanagürü. ²³Rü nüma ga Orná rü Dabíxü nangäxü rü ñanagürü: —Pa Äëxgacüx iëcü nayaxu i ñaa naane rü nagu naxü i taxacü i cuma cunaxwaxexü! Rü choma tá cuxna chanamugü i ñaa tuirugü nax ngëma Tupanaçax ícuguxüçax. Rü yimatama naixmenaxägü ya trígu namaxä chapoxünemaatama naxüxüxü. Rü ñaatama trígu rü wüxigu ngëma wocagümaxä rü cuxna chanaxämare nax Tupanana cuxämarexüçax, Pa

Āēxgacūx —ñanagürü. ²⁴Natürü nüma ga āēxgacū ga Dabí rü nanangāxū rü ñanagürü: —Moxē cuxna chaxā natürü chanaxwaxe nax naxcax cuxū chataxexū rü chomaxā cuxātanūxū i guxūma i ngēma. Rü tama chanaxwaxe i ngetanüācūma cuxna chanayaxuxū i ngēma cuxrū ixīxū, erü tama chanaxwaxe i taxacū i choxū ngetanūxū Cori ya Tupanacax íchagu —ñanagürü. ²⁵Rü nüma ga Dabí rü Ornāaxū nanaxütanüama. Rü 600 tachinü ga diēru ga úiru ngīxcax nüxna ngīxū naxā. ²⁶Rü yexma Tupanaaxū nanaxū ga āmarearü guchicaxū rü yéma ínanagu ga āmaregü ga norü chixexūarü ütānüruxū nax Tupanaxū nangüxmüēēxūcax. Rü ñuxūchi Cori ya Tupanamaxā nidexa rü nüxū nacaaxū. Rü nüma ga Cori ya Tupana rü nanangāxū rü daxūguxū ga naanewa üxüema narünguxēxē, rü yema āmarearü guchicaxūētūgu nangu. ²⁷Rü nüma ga Cori ya Tupana rü yema daxūcūāxū namu nax naxchixūgu yaxücuchiāxūcax ga norü tara.

**Dabí rü nüxū naxuneta ga
Tupanapatachica**

²⁸Rü yexguma nüxū nadauxgu ga Dabí nax Cori ya Tupana nüxū ngāxūxū nawa ga yema nachica ga Orná ga Yebütānūxū trīgu nawa pūxū, rü wena yéma Tupanacax ínanagu ga āmaregü. ²⁹Rü yexgumaūcūxū ga guma Tupanapata rü yema āmarearü guchicaxū ga chianexūgu Moiché üxūne, rü marü Gabaóūarü maxpūnewa nanāgegü rü yemacax yéma nayexma. ³⁰Natürü nüma ga Dabí rü taxucürüwa

Gabaóūwa naxū nax yéma Tupanacax āmare yanaguxūcax rü Tupanana yacaxaxūcax, yerü namuñ ga yexguma nüxū nadauxgu ga yema Tupanaarü orearü ngeruxū ga norü taramaxā yexma chixū.

22 ¹Rü yexguma ga Dabí rü ñanagürü: —Ñaa nachica i Orná trīgu nawa pūxūwa tá nangexma ya Tupanapata rü ngēma āmarearü guchicaxū nax ngēmawa Iraéanecūāxgü Tupanacax ínaguxūcax i norü āmaregü.

**Dabí nananutaquexe ga yemaxūgü nax
naxügiāxūcax ga Tupanapata**

²Rü yemawena rü nüma ga Dabí rü nanangutaquexexēxē ga yema duūxūgü ga to ga nachixūānecūāxgü ga Iraétānūgu āchiūgūxū. Rü guxemagūxū namu nax nutaarü mexēēciwawa tapuracūexū nax gumamaxā naxügiāxūcax ga Tupanapata. ³Rü yexgumarūxū ta nananutaquexe ga muxūma ga fiēru nax yemawa naxūāxūcax ga itapūagü ga īāxarü potaruūgü rü īāxarü chotaruūgü. Rü yexgumarūxū ta nananutaquexe ga muxūma ga brōūche naxcax ga guma Tupanapata. ⁴Rü yexgumarūxū ta nananutaquexe ga muxūma ga mürapewa ga ocayiwagü, yerü ga íānegü ga Chidācūāxgü rü Tírucūāxgü rü muxūma ga mürapewa ga ocayiwagü yéma nana. ⁵Rü nüma ga Dabí rü ñaxūgu narūxīnū: “Yimá chaune ya Charumóū rü nabumare, rü taxūta naāxēxū nacuax nax naxūāxū ya yima Tupanapata, erü yima napata tá ixīxūne rü tanaxwaxe nax nataxū rü namexechixū, rü guxū i nachixūānewa

nanguchigaxũ. Rũ ngẽmacax i ñuxma rũ marũ ichanaxũgũ nax chananutaquexẽxũ i guxũma i ngẽmaxũgũ i namaxã naxũxũ”, ñaxũgu narũxinũ. Rũ yemaacũ ga Dabí rũ nananutaquexe ga guxũma ga yemaxũgũ naxũpa ga nax nayuxũ. ⁶Rũ yemawena rũ nũma ga Dabí rũ nane ga Charumóũcax naca rũ namaxã nüxũ nixu nax nũma naxũãxũcax ga guma ĩpata ga Cori ya Iraéanecũãxgũarũ Tupanaarũ ixĩũne. ⁷Rũ yexguma ga Dabí rũ Charumóũxũ ñanagũrũ: —Pa Chaunex, rũ choxũ nangũchaũ nax chanaxũxũ ya wũxi ya ĩpata naxcax ya Cori ya chorũ Tupana. ⁸Natũrũ nũma ya Tupana rũ chomaxã nüxũ nixu rũ ñanagũrũ: “Cuma rũ tacũ ya nagũ cunabaxẽxẽ rũ muxũ ga daiwa cuxũpetũ. Rũ ngẽmacax taxũtáma cuma nixĩ i chaũxcax cunaxũxũ ya yima ĩpata, erũ chopexegu cunabaxẽxẽ ya tacũ ya nagũ i ñoma i naanewa. ⁹Natũrũ wũxi ya cune tá cuxũ nangexma, rũ nũma rũ wũxi ya yatũ ya ngũxmũxẽeruxũ tá nixĩ namaxã i norũ uanũgũ i nüxna ngaicamagũxũ. Rũ tá íchayachaxãchixẽxẽ i ngẽma norũ uanũgũ nax tama nachixewegũaxũcax. Rũ ngẽmacax i naéga rũ Charumóũ tá nixĩ. (Rũ ngẽma naéga rũ ‘ngũxmũxẽeruxũ’, ñaxũchiga nixĩ.) ¹⁰Rũ nũma tá nixĩ i naxũãxũ ya chopata. Rũ ñoma chaunexũchirũxũ tá nixĩ rũ choma rũ tá ñoma nanatũrũxũ chixĩ. Rũ tá nüxũ charũngũxẽxẽ nax nũma rũ nane rũ nataagũ guxũgutáma ãxgacũ yixĩxũ i Iraéanewa”, ñanagũrũ ga Tupana. ¹¹Rũ ñuxmax, Pa Chaunex, rũ cuxũtawa nangexma ya Tupana, rũ marũ cuax

cuxna naxã nax cunaxũxũcax ya yima napata, yexgumarũxũ ga cumaxã nax naxueguãxũ nax cuma tá yixĩxũ nax cunaxũxũ. ¹²Rũ nũma ya Cori ya Tupana rũ marũ cuxna nanaxã i ĩnũ i mexũ rũ curũ cuax. Rũ ngẽxguma nũma cuxũ yangucuchixẽẽgu nax Iraéanecũãxgũarũ ãxgacũ quixĩxũ irũ yanguxẽxẽ i ngẽma norũ mugũ ya Cori ya curũ Tupana! ¹³Rũ guxũtáma mea cuxũ inixũ i ngẽxguma tá cuyanguxẽẽxgu i ngẽma norũ mugũ rũ norũ ucuxẽgũ ga Cori ya Tupana Moichémaxã nüxũ ixuxũ naxcax ga Iraéanecũãxgũ. iĒcũ napora rũ cugũ naporaxẽẽama! iRũ taxũ i curũmaachixũ! iRũ taxũ i cumuũxũ! ¹⁴Rũ dücax, choma rũ pora chaxũ nax chananutaquexẽxũ i ngẽmaxũgũ nax naxũãxũcax ya Cori ya Tupanapata. Rũ nangexma i 3,300 toneláda naguxũ i úiru, rũ 33,000 toneláda naguxũ i diêrumũ, rũ taxũma i bróũche rũ fiêru i taxucũrũwama ingugũxũ i norũ yawa. Rũ ngẽxgumarũxũ ta marũ chananutaquexe i mũrapewagũ rũ nutagũ. Rũ name nixĩ i cumax rũ to ta icuxũ i norũ nguxẽẽeruxũ. ¹⁵Rũ ngẽxgumarũxũ ta i cumax rũ cuxũ nangexma i muxũma i puracũtanũxũ i nutaarũ mexẽẽcũwaruũgũ, rũ cuxũ nangexma i ĩxtapũxarũ chauxnagũruũgũ, rũ corapínagũ, rũ yatũgũ i naguxũraxũxũ i puracũxũ cuáxũ. ¹⁶Rũ ngẽma úirumũ, rũ ngẽma diêrumũ, rũ ngẽma bróũche, rũ ngẽma fiêru rũ marũ namuxũchiamo, rũ taxucũrũwama tanangugũ. Rũ ngẽmacax name nax icunaxũgũxũ i ngẽma puracũ. iRũ nũma ya Cori ya

Tupana cuxũ rüngũxẽxẽ! —ñanagürü ga Dabí.

.....

**Charumóũ rü nanatü ga Dabíchicüxü
ãëxgacüxü ningucuchi**

28 ¹Rü nüma ga Dabí rü Yerucharéũgu nanangutaquẽxẽxẽ ga guxũma ga Iraéanecüãxgiarü ãëxgacügü. Rü yematanüwa nayexma ga norü ãëxgacügü ga yema 12 ga Iraétücumügümaxã icuãxgüxũ, rü ãëxgacügü ga Dabíarü churaragümaxã icuãxgüxũ, rü yema churaragiariü comaũdáũtegü rü capitáũgü, rü yema ãëxgacügü ga Dabíarü rü nanegüariü naanegümaxã rü naxũnagümaxã icuãxgüxũ, rü guxũma ga yema togü ga ãëxgacügü ga itaxégatanücüxũ ga Iraéanewa, rü guxũma ga yema churaragü ga tama muũwãxegüxũ. ²Rü yexguma marü yexma nangutaquẽxegu, rü nüma ga Dabí rü inachi rü ñanagürü: —Pa Chomücügü rü Pa Chorü Duũxũgüx irü choxũ iperüxĩnüe! Rü choma rü choxũ nangúchaũ nax chanaxüxũ ya Tupanapata nax ngẽxma naxüxüçax i ngẽma baú i Tupanaariü mugü nagu nucuxũ nax ngẽma nangexmaxüçax ya Tupana. Rü yemacax ga choma rü chananutaquẽxe ga yemaxũgü nax naxüxüçax ya Tupanapata. ³Natürü nüma ya Tupana rü ñanagürü choxũ: “Rü taxütáma cuma nixĩ i cunaxüxũ ya yima chopata. Erü cuma rü daigu cumáeta rü poraãcuma nagü icunabaxẽxẽ”, ñanagürü choxũ. ⁴Natürü nüma ya Cori ya tórü Tupana rü chautanüxũgütanüwa choxũ nayaxu

nax guxũguma perü ãëxgacüxũ choxũ yaxĩxẽxüçax. Rü yemacax nüxũ naxuneta ga Yudátanüxũ nax yematücumüwa ãëxgacügü íchoxütanücüxũ. Rü yema Yudátücumüwa nixĩ ga nüxũ naxunetaxũ ga chautanüxũtücümü, rü yema chaueneegütanüwa rü choxũ naxuneta nax guxũma i Iraéanecüãxmaxã ichacuáxüçax. ⁵Rü ñuxma rü namu i chaunegü i Tupana choxna mugüxũ, rü ngẽma chaunegütanüwa rü Tupana nüxũ naxuneta ya chaune ya Charumóũ nax nüma chauchicüxü ãëxgacü yixĩxüçax i Iraéanewa. ⁶Rü nüma ya Cori ya Tupana rü choxũ ñanagürü: “Yimá cune ya Charumóũ tá nixĩ ya yimá naxücü ya yima chopata rü norü iãxgü. Erü choma rü chanayaxu nax chaune yixĩxüçax, rü choma rü nanatü chixĩxüçax. ⁷Rü choma rü tá guxũgutáma nüxũ charüngũxẽxẽ nax ãëxgacüecha yixĩxüçax i ngẽxguma tá ñuxmarüxũ naga naxĩnuechagu i ngẽma chorü mugü rü chorü ucüxegü” —ñanagürü choxũ ya Tupana. ⁸Rü yexguma ga nüma ga Dabí rü nane ga Charumóũçax nadauegu rü ñanagürü nüxũ: —Rü nua napexewa i ñaa ãëxgacügü i Iraéanecüãxgü i Tupanaariü duũxũgü ixĩgüxũ, rü napexewa ya tórü Tupana, rü cuxũ chaxucüxẽ nax mea nagu cumaxüxüçax i guxũma i norü mugü ya Cori ya Tupana nax ngẽmaãcü cuxmẽxwa nangexmaechaxüçax i ñaa mexü i naane, rü cunegümẽxewa cunaxüxẽxẽxüçax nax nümagü rü guxũgutáma namaxã inacuãxgüxüçax. ⁹Pa Chaunex, Pa Charumóũx iẽcü naga

naxĩnũ ya chorũ Tupana rü guxũma i curũ ngúchaũmaxã rü curũ ĩnũ i mexũmaxã naxũ i ngẽma cuxũ namuxũ! Erũ nũma ya Cori ya Tupana rü nanangugũ i ngẽma taãxẽwa ngẽxmaxũ rü nüxũ nacuax i guxũma i ngẽma nagu rüxĩnũxũ. Rü ngẽxguma tá cumax naxcax cudaxu, rü nũma rü tá cuxũtawana nangexma. Natürũ ngẽxguma nüxna quixũgachigux, rü nũma rü tá cuxũ narũxoxochi. ¹⁰Rü ngẽmacax rü name i poraãcũ cuxuãxẽ erũ nũma ya Cori rü cuxũ naxuneta nax cuma cunaxũxũcax ya yima napata ya üünene. iRü ěcũ napora, rü naxũ i ngẽma nũma cuxũ namuxũ! —ñanagürũ ga Dabí.

.....

29 ¹Rü yemawena ga ãẽxgacũ ga Dabí rü ñanagürũ nüxũ ga yema duũxũgũ ga yexma ngutaquexexũ: —Rü daa chaune ya Charumóũ nixĩ ya Tupana nüxũ unetacũ, rü nũma rü nangextũxũxũchi rü taxũta cuax nüxũ nangexma. Natürũ i ngẽma puracũ i tá naxũxũ rü nataxũchi, erũ tama ãẽxgacũpatamare naxũ, natürũ Cori ya Tupanapata nixĩ ya naxũxũne. ²Rü yemacax pora naxcax chaxũ nax chananutaquexexũ i ngẽmaxũgũ nax naxũãxũcax ya yima Tupanapata. Rü ngẽma chanutaquexexũ rü úrumũ, rü diërumũ, rü bróuche, rü fiëru, rü mürapewagũ nixĩ. Rü ngẽxgumarũxũ ta chananutaquexe ya mucũma ya nutagũ ya imexechicũ ya cornalĩna, rü naigũama ya nutagũ ya imexechicũ, rü tatanücũ ya meruũgũ. Rü ngẽxgumarũxũ ta mucũma ya nuta ya mármio i ĩxtapũxruxũ chanutaquexe. ³Rü naétũwa i ngẽma ngẽmaxũgũ i

marũ naxcax chanutaquexexũ ya yima Tupanapata rü nüxna chanaxã i ngẽma choxrũxũchi ixĩxũ i úrumũ rü diërumũ, erũ poraãcũ choxũ name ya yima Tupanapata. ⁴Rü ngẽmaãcũ 100,000 quíru naguxũ i úiru, rü 230,000 quíru naguxũ i diërumũ i marũ memarexũ nixĩ i nüxna chaxãxũ nax ngẽmamaxã nachaxuxũcax i naxtapũxgũ ya yima Tupanapata. ⁵Rü ngẽmaãcũ marũ nangexma i úiru rü diërumũ nax ngẽmawa ngẽma puracũtanũxũ naxũgũxũcax i naguxũraũxũ i meruũgũ i Tupanapatacax ixĩxũ. Rü ñuxmax ¿Rü texé tanaxwaxe nax tũmaarũ ngúchaũmaxã itanaxũxũ i tũmaarũ ãmare naxcax ya Cori ya Tupana? —ñanagürũ ga Dabí. ⁶Rü yexguma ga yema wũxichigũ ga papá rü wũxichigũ ga yema ãẽxgacũgũ ga nügũtanũxũchigũ ixĩxũ, rü yema ãẽxgacũgũ ga churaragũmaxã icuáxũ, rü yema ãẽxgacũgũ ga Dabíarũ puracũmaxã icuáxũ rü norũ ngúchaũmaxã ãmare inaxãgũ. ⁷Rü yema norũ ãmaregũ ga Tupanapatacax inaxãgũxũ rü 165,000 quíru naguxũ ga úiru nixĩ, rü ngĩétũ 10,000 tachinũ ngĩxguxcũ ga diëru ga úirungĩxcax, rü 330,000 quíru naguxũ ga diërumũ rü wixgutaax 600,000 quíru naguxũ ga bróuche, rü 3,300,000 quíru naguxũ ga fiëru. ⁸Rü yema nüxũ yexmaxũ ga nuta ga imexechicũ rü guma rü ta inanana nüxna ga Yeriéx ga Yerchóũtaxa ga Tupanapataarũ diërumaxã icuáxũ. ⁹Rü nũma ga duũxũgũ rü nataãxëgũ yerũ norũ ngúchaũmaxã Cori ya Tupanana nanaxãmaregũ ga norũ yemaxũgũ. Rü yexgumarũxũ ta rü nũma ga ãẽxgacũ ga

Dabí rü poraäcü nataäxëxüchi. ¹⁰Rü yexguma ga nüma ga Dabí rü Cori ya Tupanaxü nicuaxüxü napexewa ga guxüma ga yema duüxüğü ga yexma ngutaquexexü rü ñanagürü: —Pa Cori ya Tonatügiarü Tupanax, rü guxügutáma cuxü ticuaxüxüğü. ¹¹Rü cumax, Pa Corix, rü guxüétüwa cungexma, rü cupora rü cuxüüne rü namaxä icucuax i guxüma. Erü guxüma i taxacü i ngëxmaxü i daxüguxü i naanewa rü ñoma i naanewa rü cuxrü nixí. Rü cuxrüğü ta nixí i guxüma i naanegü erü guxüétüwa cungexma. ¹²Rü cuma nixí i cunangoxëxü i guxüma i úirugü rü diërugü rü ngëmaxüğü. Rü cugagu nixí i mea tohiga yadexagüxü i duüxüğü. Rü cuma nixí i namaxä icucuaxü i guxüma. Rü cuwa nixí i ne naxüxü i pora. Rü cuxmexwa nangexma nax toxü cutaxëxü rü toxü cuporaexëxü ya guxäma. ¹³Rü ngëmacax, Pa Torü Tupanax, i ñuxmax rü moxë cuxna taxäxü rü cuxü ticuaxüxüğü erü cuxüüne. ¹⁴Rü taxacü xna chixí i chomax, rü taxacüğü nixí i ngëma chorü duüxüğü nax ngëmaäcü toxü natauxchaxü nax cuxna tanaxäxü i muxüma i ngëmaxüğü? Rü dücax i guxüma i ngëma rü cuxütawa ne naxü, rü ngëma cuxna taxäxü rü cuxütawa tayaxüxü nixí. ¹⁵Rü cupexewa i ñoma i naanewa rü toma rü ñoma duüxüğü i ñanetanüxüüümare tixüğü nax paxaächi i ñoma i naanewa tangexmagüxü yema nüxcüma ga torü oxigürüxü. Rü ngëma torü maxü i ñoma i naanewa rü ñoma wüxi i naxchipetaxüxü paxa inarütauxmare. ¹⁶Pa Corix, Pa Torü

Tupanax, cuxrüğü nixí i guxüma i ñaa ngëmaxüğü i tanutaquexexü rü cuxmexwa nixí i ne naxüxü nax naxügiäxücxax ya yima cupata ya cuxcax taxüxüne, Pa Tupana ya Üü necüx. ¹⁷Rü choma rü nüxü chacuax nax guxüguma mea cunangugüxü i torü ñnü rü namaxä cutaäxëxü nax tixaixcümagüxü. Rü ngëmacax aixcüma mexügu charüxüñüäcüma chorü ngüchaümaxä cuxna chanana i guxüma i ñaa ämaregü. Rü ñuxma rü chataäxë erü nüxü chadau i ñaa curü duüxüğü i nuxä ngutaquexexü rü guxüma i norü ngüchaümaxä cuxna nanana i ngëma norü ämaregü. ¹⁸Pa Corix i Torü Qixigü i Abräü rü Ichaä rü Iraéarü Tupanax iëcü nüxü rüngüxëxë i ñaa curü duüxüğü nax guxüguma nüxü nangüchaüxücxax nax cuga naxüñüexü, rü tagutáma nüxü naxoexücxax nax cuxü nangechaüxüxü! ¹⁹Rü ngëxgumarüxü ta ya yimá chaune ya Charumóü irü nüxna naxä i wüxi i naäxë i cugu rüxüñüxü nax ngëmaäcü mea naxüñücxax i ngëma curü mugü rü curü ucuxëğü rü cucümagü, rü ngëmaäcü naxüäxücxax ya yima cupata ya naxcax chananutaquexene i ngëmaxüğü! —ñanagürü ga Dabí. ²⁰Rü yemawena rü nüma ga Dabí rü ñanagürü nüxü ga guxüma ga yema duüxüğü ga yexma ngutaquexegüxü: —Rü ñuxma rü chanaxwaxe i nüxü picuaxüxüğü ya Cori ya törü Tupana —ñanagürü. Rü yexguma ga yema duüxüğü rü Cori ya Tupanaxü nicuaxüxüğü, rü napexegu rü äëxgacü ga Dabípexegu nacaxápüxüğü. ²¹Rü moxüäcü rü yéma nanagagü ga 1,000 ga wocaxacüğü ga yexwaca yaexü, rü

1,000 ga carnérugü. Rü Tupanacax nanadai ga yema naxñinagü rü ãmare ga bínu naétü naba, rü yemaacü guxüma ga Iraéanecüãxégagu Tupanacax ínanagu. ²²Rü yema ngunexügu rü meama nachibüe rü naxaxegü rü poraãcü nataãxégü napexewa ga Cori ya Tupana. Rü ñuxüchi wenaxarü nüxü nixugüe nax Charumóü ga Dabí nane nax ãëxgacü yixíxüçax. Rü Tupanapexewa chíxümaxã nanabaerugü nax nüma Iraéanecüãxgümaxã inacuáxüçax. Rü yexgumarüxü ta nüxü naxunetagü ga Chadó nax chacherdótegüarü ãëxgacü yixíxüçax. ²³Rü yemaacü nixí ga Tupana nüxü unetaxü ga Charumóü nax nüxí nanatü ga Dabíchicüxü yangucuchixüçax. Rü guxüma ga Iraéanecüãxgü rü naga naxñinüe rü yemaacü mea inixü ga guxüma. ²⁴Rü guxüma ga

Iraéanecüãxgüarü ãëxgacügü rü churaragüerugü rü Charumóüeneegü rü namaxã nüxü nixugüe ga naga tá nax naxñinüexü. ²⁵Rü nüma ga Cori rü poraãcü nanatachigaxëxë ga guxüma ga Iraéanewa. Rü yexeraãcü namuarü yemaxüãx rü nanatüarü yexera nüxü nicuaxüxügü.

Nayu ga Dabí

²⁶⁻²⁷Rü Dabí ga Ichafí nane rü 40 ga taunecü nixí ga ãëxgacü yixíxü ga Iraéanewa. Rü 7 ga taunecü nixí ga ãëxgacü yixíxü ga Ebróüwa rü 33 ga taunecü nixí ga Yerucharéüwa. ²⁸Rü yexguma nayuxgu rü poraãcüxüchima marü naya rü namuarü yemaxüãx. Rü duüxügü rü poraãcüxüchima namaxã nataãxégü. Rü nane ga Charumóü nixí ga nachicüxü ãëxgacüxü ingucuchicü.